

JOSEP MASSOT

Josep Massot i Muntaner (Palma, 1941), llicenciat en filologia romànica i doctor *honoris causa* per la Universitat de les Illes Balears, és monjo de Montserrat i director de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat. És president de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans i secretari de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona. Director de les revistes *Serra d'Or* i *Randa* i coordinador d'*Estudis de llengua i literatura catalanes*, ha publicat un bon nombre de llibres i d'articles sobre història cultural i història de la llengua als Països Catalans durant els segles XIX i XX, entre els quals *Els mallorquins i la llengua autòctona* (1972; 2a edició augmentada, 1985), *Cultura i vida a Mallorca entre la guerra i la postguerra (1930-1950)* (1978), *Antoni M. Alcover i la llengua catalana* (1985), *Llengua, literatura i societat a la Mallorca contemporània* (1993), les dotze sèries d'*Escriptors i erudits contemporanis* (1996-2013) i *Rafael Patxot i Jubert: el savi, el mecenes, el patriota* (2014).

Cap a la normalització lingüística

La Mancomunitat va prosseguir la tasca que Enric Prat de la Riba havia dut a terme des de la Diputació de Barcelona d'ençà que n'era president i que tingué la manifestació més important en la creació de l'Institut d'Estudis Catalans el 1907, iniciada amb la Secció Històrico-Arqueològica i ampliada el 1911 amb la creació de la Secció Filològica (o Institut de la Llengua Catalana) i de la Secció de Ciències. Prat de la Riba mostrà un gran interès per la normalització de la llengua catalana, per homologar-la amb les altres llengües de cultura i donar-li una projecció internacional. Per això, no solament afavorí les recerques, les publicacions i la labor de divulgació pedagògica en els aspectes més diversos, sinó que tingué un especial interès a aconseguir que els membres de l'Institut elaboressin unes normes ortogràfiques que poguessin ser presentades a la societat catalana com una alternativa a l'anarquia que regnava en aquest aspecte fins aquell moment, i que les completessin amb una normativa de l'aleshores anomenada *llengua literària*. Aquests desigs tingueren una plasmació, no exempta de dificultats i d'oposicions, en les *Normes ortogràfiques* adoptades per l'Institut d'Estudis Catalans el 1913, que Prat de la Riba presentà, des de *La Ven de Catalunya*, com un instrument imprescindible per a la llengua i la cultura catalanes, i foren reformades en alguns punts quan el 1917 l'Institut publicà el *Diccionari ortogràfic* redactat sota la direcció de Pompeu Fabra, i l'any següent, la *Gramàtica catalana* de Pompeu Fabra mateix, que es convertí en la persona més influent en l'obra de depuració i modernització de la llengua, tot i que això li produí grans animadversions, com la d'Antoni M. Alcover, primer president de la Secció Filològica, que trencà sorollosament amb l'Institut un cop mort el seu protector Prat de la Riba; la dels prohoms de l'Acadèmia de la Llengua Catalana, entre els quals Jaume Collrell, i, sobretot, la d'un grup important de membres de l'Acadèmia de Bones Lletres, que no acceptaren les seves reformes i propugnaren una altra ortografia. La Mancomunitat, tant amb Prat de la Riba com amb Puig i Cadafalch, s'esforçà per potenciar el català com a llengua de cultura i com a llengua de l'escola i de l'Administració. Aquests esforços fructificaren sobretot durant la Segona República, al començament de la qual tant l'Acadèmia de Bones Lletres com el Consistori dels Jocs Florals acceptaren l'autoritat lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans. Amb la Guerra Civil, però, hi hagué una involució enorme, que trigà molts anys a poder recuperar poc o molt les posicions perdudes.

